

Tisková zpráva

Hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě – leden 2019

- ⊕ U současného prezidenta lidé nejčastěji pozitivně hodnotí, jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy.
- ⊕ Nejvíce kritičtí jsou čeští občané k tomu, jak současný prezident dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu.
- ⊕ V porovnání s loňským rokem si prezident mírně polepšil v oblasti plnění funkcí svěřených mu Ústavou a reprezentace České republiky v zahraničí, mírně pohoršil naopak v tom, jak působí jako autorita u občanů, přičemž obecně je ve všech oblastech hodnocen lépe než v letech 2014 a 2015.
- ⊕ V porovnání s předchozími prezidenty Václavem Havlem a Václavem Klausem hodnotí občané u stávajícího prezidenta soustavně kladněji to, jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy.
- ⊕ Trvale kritičtější v porovnání s V. Havlem a V. Klausem jsou lidé k M. Zemanovi v tom, jak reprezentuje ČR v zahraničí a jak dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

V lednovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOU AV ČR, v.v.i., zaměřilo na hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě (viz graf 1).¹

Hodnocení působení prezidenta Miloše Zemana ve funkci se značně liší v jednotlivých aspektech. Nejvíce dotázaní občané ocenili, jak je prezident Miloš Zeman v kontaktu s občany a zná jejich problémy, což pozitivně hodnotí o málo více než tři pětiny (62 %) respondentů, že v tomto ohledu selhává si myslí necelá třetina veřejnosti (31 %). Podobně tak asi tři pětiny (61 %) občanů hodnotí jako dobré to, jak prezident plní funkce svěřené mu Ústavou, kritické stanovisko v tomto ohledu vyjádřila třetina (33 %) dotázaných.

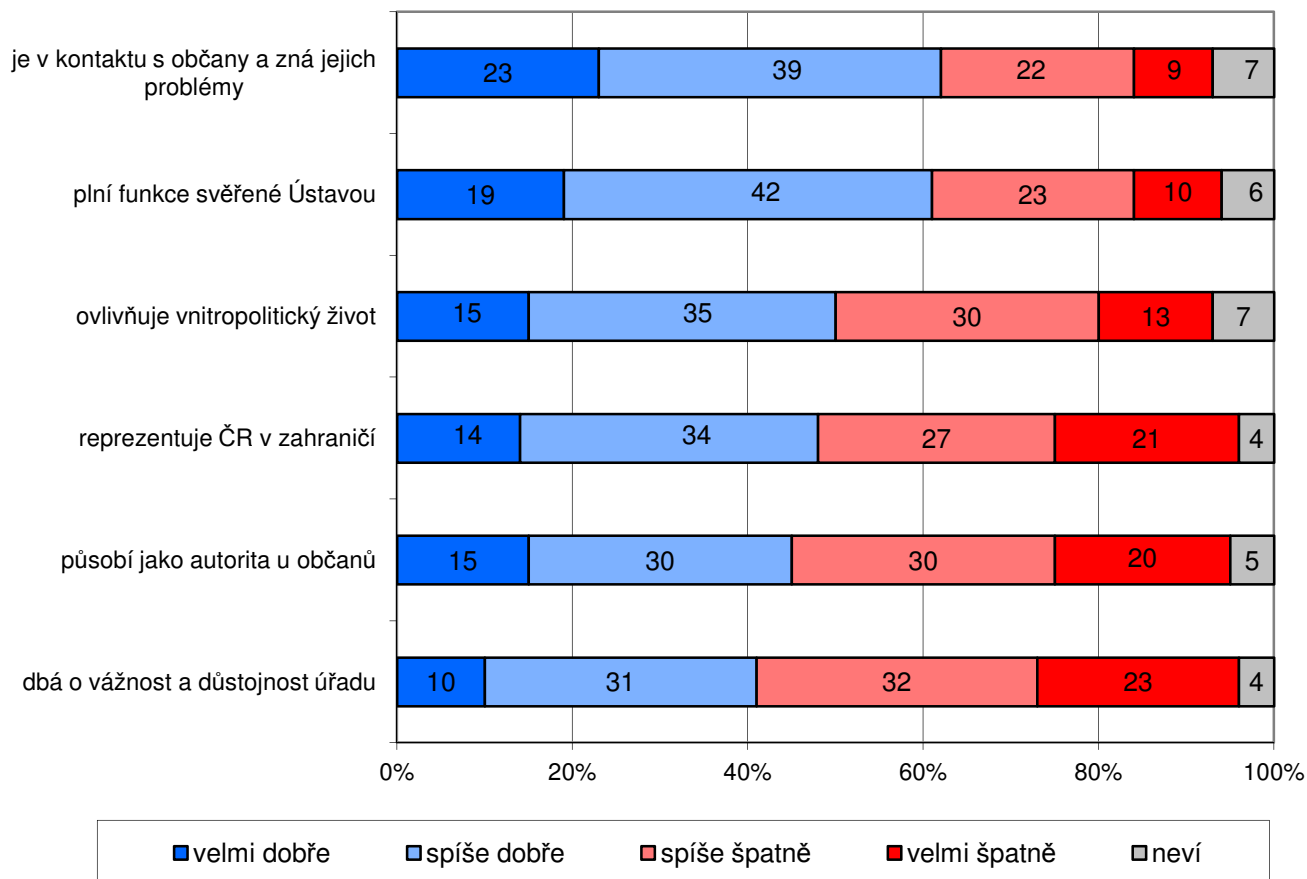
Mírnou převahu příznivého hodnocení nad nepříznivým jsme zaznamenali ještě i v případě toho, jak český prezident Miloš Zeman ovlivňuje vnitropolitický život (podle 50 % dotázaných dobře, podle 43 % dotázaných špatně).

Statisticky vyrovnané je příznivé a nepříznivé hodnocení v případě toho, jak současný prezident reprezentuje naši zemi v zahraničí (48 % shodně pozitivní i negativní hodnocení).

V případě dalších dvou oblastí již převládá podíl těch, kteří hodnotí působení prezidenta v těchto oblastech jako špatné. Polovina občanů proti více než dvěma pětinám negativně vnímá to, jak prezident působí jako autorita u občanů (podle 45 % dotázaných dobře, podle 50 % dotázaných špatně). Ještě výraznější převaha negativních vyjádření je patrná v případě toho, jak prezident Miloš Zeman dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu, kde kritické stanovisko vyslovila nadpoloviční většina proti dvěma pětinám dotázaných, kteří se naopak vyjádřili pozitivně (41 % dobře, 55 % špatně).

¹ Znění otázky: „Jak byste zhodnotil dosavadní působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě? a) Plní funkce svěřené mu Ústavou? b) Dbá o vážnost a důstojnost úřadu? c) Reprezentuje ČR v zahraničí? d) Ovlivňuje vnitropolitický život? e) Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy? f) Působí jako autorita u občanů?“ Varianty odpovědí: velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.

Graf 1: Hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 5. – 17. 1. 2019, 1087 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání s předchozími výzkumy (viz tabulku 1) vyplývá, že oproti šetření z března 2018 si prezident Miloš Zeman mírně polepšil v oblasti plnění funkcí svěřených mu Ústavou (vzestup pozitivního hodnocení o 4 procentní body) a reprezentace České republiky v zahraničí (vzestup pozitivního hodnocení o 6 procentních bodů, pokles negativního hodnocení o 5 procentních bodů). Naopak mírně si prezident Miloš Zeman pohoršil v tom, zda působí jako autorita u občanů (vzestup negativního hodnocení o 4 procentní body). Ve všech oblastech je aktuální hodnocení vesměs lepší, než bylo v letech 2015 a 2014, naopak oproti roku 2016 je plošně o něco horší.

V porovnání s působením Václava Klause i Václava Havla v prezidentském úřadě u Miloše Zemana čeští občané soustavně výrazně pozitivněji hodnotí jeho kontakt s občany a znalost jejich problémů. Naopak hůře v podstatě rovněž soustavně u Miloše Zemana v porovnání s oběma jeho předchůdci občané hodnotí to, jak dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu a jak reprezentuje Českou republiku v zahraničí, byť v tomto druhém případě se nejlepší hodnocení Miloše Zemana z roku 2016 statisticky vyrovnalo nejhoršímu hodnocení Václava Klause z roku 2013. U ostatních sledovaných oblastí u všech tří prezidentů docházelo v čase k poměrně významným výkyvům a změnám, takže u všech lze najít v průběhu výkonu jejich mandátu horší i lepší výsledky, ale aktuální hodnocení Miloše Zemana v tom, jak plní funkce svěřené mu Ústavou je horší, než jaké bývalo u obou jeho předchůdců s výjimkou hodnocení Václava Klause z roku 2013, kdy bylo toto hodnocení srovnatelné s aktuálním hodnocením současného prezidenta. Hodnocení toho, jak prezident ovlivňuje vnitropolitický život, je u Miloše Zemana naopak lepší, než bylo u Václava Havla v letech 1998 až 2002, a srovnatelné s Václavem Klausem v letech 2009 až 2011, případně lepší, pokud to porovnáme s rokem 2013. V tom, jak Miloš Zeman působí jako autorita u občanů, je jeho současné hodnocení prakticky

srovnatelné s tím, jak byl v tomto ohledu hodnocen Václav Havel, hodnocení Václava Klause v letech 2004 až 2011 bylo výrazně lepší, avšak v roce 2013 bylo naopak mírně horší v porovnání s aktuálním hodnocením Miloše Zemana.

Tabulka 1: Hodnocení Václava Havla, Václava Klause a Miloše Zemana v prezidentském úřadě – časové srovnání (v %)

	Václav Havel				
	1997	1998	1999	2001	2002
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	70/18	66/22	62/27	67/28	64/26
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	41/44	25/63	25/65	28/63	23/66
Ovlivňuje vnitropolitický život?*	56/36	39/54	33/57	39/51	40/48
Reprezentuje ČR v zahraničí?	81/11	78/16	76/19	78/19	82/12
Působí jako autorita u občanů?	-	-	46/48	50/44	45/47
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	64/31	47/49	56/39	63/34	67/28

*V letech 1997 a 1998 byla použita formulace „působí na domácí politické scéně“

	Václav Klaus				
	2004	2007	2009	2011	2013
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	84/8	80/13	78/17	75/16	60/35
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	44/39	36/45	36/51	35/54	21/73
Ovlivňuje vnitropolitický život?	55/31	53/38	48/40	49/39	39/44
Reprezentuje ČR v zahraničí?	86/10	84/11	59/38	74/22	54/44
Působí jako autorita u občanů?	72/19	75/17	68/25	66/28	40/55
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	89/7	88/9	80/17	80/16	64/34

	Miloš Zeman					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	53/39	53/39	68/26	63/31	57/35	61/33
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	52/37	53/38	70/24	66/28	62/31	62/31
Ovlivňuje vnitropolitický život?	41/50	39/47	59/31	52/39	48/45	50/43
Reprezentuje ČR v zahraničí?	37/51	33/62	52/43	47/49	42/53	48/48
Působí jako autorita u občanů?	31/61	27/67	51/42	45/50	48/46	45/50
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	35/61	26/71	48/49	39/57	38/57	41/55

Pozn.: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „velmi dobře“ a spíše dobře/„spíše špatně“ a „velmi špatně“. Dopočet do 100 % tvoří spontánní odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

V názorech obyvatel ČR na působení Miloše Zemana v prezidentské funkci najdeme značné rozdíly mezi jednotlivými skupinami obyvatel. Ve všech zkoumaných oblastech se hodnocení Miloše Zemana výrazně zlepšuje spolu s rostoucím věkem dotázaných, přičemž kritičtější postoj zaujímají lidé ve věku od 20 do 29 let, naopak příznivěji prezidentův výkon hodnotí ti, kdo jsou ve věku od 60 let výše. V případě toho, jak prezident plní funkce svěřené mu ústavou, jak dbá o vážnost svého úřadu a jak ovlivňuje vnitropolitický život, se pak hodnocení Miloše Zemana mírně zhoršuje spolu se zvyšujícím se stupněm nejvyššího dokončeného vzdělání respondenta. V případě subjektivního hodnocení životní úrovně vlastní domácnosti se s jejím zhoršováním poněkud zlepšuje hodnocení prezidenta ve všech zkoumaných oblastech. Ve všech případech se hodnocení výrazně zlepšuje spolu s rostoucí důvěrou prezidentovi a v menší míře rovněž s narůstající spokojeností s politickou situací v ČR. Podle sebezařazení na pravolevé škále politické orientace se hodnocení prezidenta zlepšuje spolu s posunem od pravice k levici na dané škále. Podle

stranických preferencí je pak prezident vesměs pozitivněji hodnocen voliči ČSSD, ANO a KSČM, naopak kritičtěji se k němu staví voliči ODS a Pirátů nebo rozhodně nevoliči. Regionálně je prezident ve všech ohledech lépe hodnocen na Moravě než v Čechách, lepší hodnocení se vesměs objevovalo v Moravskoslezském kraji, v případě hodnocení kontaktu s občany a obeznamenosti s jejich problémy také v Jihomoravském kraji, naopak stabilně horší hodnocení se objevovalo mezi Pražany a v případě hodnocení kontaktu s občany a obeznamenosti s jejich problémy také mezi dotázanými ze severozápadu Čech (Ústecký a Karlovarský kraj). Výrazně lépe pak prezidenta ve všech ohledech hodnotí ti, kdo jej podpořili ve druhém kole loňských prezidentských voleb, naopak kritičtěji se k němu staví ti, kdo tehdy ve druhém kole podpořili Jiřího Drahoše, nebo volit nešli.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v19-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. - 17. 1. 2019</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1087</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>233</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.30</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi190205</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>5. února 2019</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.]